

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-2

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady <i>Head of editorial board</i>	Pavel Kouřil
Redakční rada <i>Editorial board</i>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veličák
Odpovědný redaktor <i>Editor in chief</i>	Petr Škrdla
Výkonná redakce <i>Assistant Editors</i>	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba <i>Executive Editors, Typography</i>	Alice Del Maschio
Software <i>Software</i>	Adobe InDesign CS5
Vyobrazení na obálce <i>Cover Picture</i>	Brno-Líšeň, hradisko Staré zámky. Raněstředověké denáry (viz obr. 5, str. 167 a obr. 15, str. 171). <i>Brno-Líšeň, Staré zámky hillfort. Early Middle Ages deniers (see Fig. 5, Pg. 167 and Fig. 15, Pg. 171).</i>
Adresa redakce <i>Address</i>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk <i>Print</i>	Azu design s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2015

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright © 2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

HLUBOČKY (K. Ú. HRUBÁ VODA, OKR. OLMOUC)

Zřícenina hradu Hluboký. Středověk. Hrad. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2014 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci kolekci nálezů z hradu Hluboký, kterou shromáždil při opakovaných návštěvách lokality v letech 1995 – 2000 amatérský badatel. Celkem se jedná o 328 kusů keramiky, tři zlomky nádobkových kachlů, čtyři železné předměty (hrot špiu, nedovřená tulejka, ohnutý klíncec a hřebík), ohlazenou kost, dva vzorky malty a fragment mazanice.

V keramickém souboru dominuje standardní kuchyňská a stolní keramika severomoravského výrobního okruhu (k tomu např. Goš 1980, 369–373). Značné zastoupení má skupina bílé krupičkovité hrnčiny a tuhové zboží. Zhruba ve stejném poměru se objevuje písčité a loštická keramika. Zcela minimálně se vyskytuje materiál opatřený glazurou a čtyřmi kusy je reprezentována tzv. luxusní keramika se stříbřitým povrchem. Z morfologického hlediska se nejčastěji objevují hrnce, méně už džbány, poháry, mísy, poklička, pánev, miniaturní nádobka a lze také zmínit tři fragmenty kahanů. Výzdoba se omezuje pouze na tzv. šroubovici, červenou malbu a některé okraje ve tvaru okružích zdobí ryté vlnice nebo dekor vytvořený pomocí radélka. Jedna výduť z loštického hrnce měla na vnější straně částečně dochovaný vyrytý kříž.

Výše popsaný soubor artefaktů lze zařadit do 14. až první poloviny 15. století, což koresponduje s již dříve publikovanými nálezy (srov. Brůnová 2004, 50–52; Hlubek 2012, 142–143) a také historickými zprávami (Černík, Koudela 1997, 187–194; Papajík 2006, 25–32).

Lukáš Hlubek

Literatura

- Brůnová, K. 2004:** Hrad Hluboký, k. ú. Město Libavá, okr. Olomouc. *Vlastivědný věstník moravský* LVI (1), 46–55.
- Černík, M., Koudela, M. 1997:** K historii hradu Hlubokého. *Ročenka státního okresního archivu v Olomouci* 5 (1996), 187–194.
- Goš, V. 1980:** Keramika doby husitské na severní Moravě. *Archaeologia historica* 5, 369–374.
- Hlubek, L. 2012:** Hluboký (k. ú. Hrubá Voda, okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 53(1), 142–143.
- Papajík, D. 2006:** Stavební podoba hradu, archeologické nálezy a spory o jeho lokalizaci. In: J. Glonek, D. Papajík (eds.): *Dějiny obce Hluboký*. Hluboký: Obec Hluboký, 25–32.

Resumé

Hluboký (Kat. Hrubá Voda, Bez. Olomouc), Burg Hluboký. Hochmittelalter. Burg. Oberflächensammlung. Ablagerung: Heimatkunde Museum in Olomouc.

HNĚVOTÍN (OKR. OLMOUC)

Hněvotín č. p. 225. Novověk. Úvoz, zvířecí pohřby. Záchranný výzkum.

V průběhu rekonstrukce silnice v jižní části Hněvotína byla při výkopu kanalizační vpusti zachycena porušená archeologická situace. Výkop se nachází u západní stěny domu č. p. 225. Pod 1 m novověkých a subrecentních navážek, které tvoří násyp současné silnice, byl identifikován okraj zahluobeného objektu s konkávně klesající stěnou dosahující do hloubky 2,2 m od současného povrchu silnice. V hloubce 1,55–1,75 m se na třech stěnách výkopu rýsovala vrstva kostí. Podle charakteru kostí a jejich vzájemného uspořádání odhadujeme uložení nejméně 3 koní. Datační oporu představují drobné novověké střepy a také 1. vojenské mapování, které v těchto místech zaznamenalo úvoz cesty na Lutín. Takto lze interpretovat i nálezovou situaci.

Miroslav Daňhel

Resumé

Hněvotín (Olomouc District), House Number 225. Slope of the hollow way with buried horses was discovered during construction works. It can be dated to 17 – 18th century.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Náměstí Dr. E. Beneše 18, náměstí Svobody 1636. Novověk. Město. Záchranný výzkum.

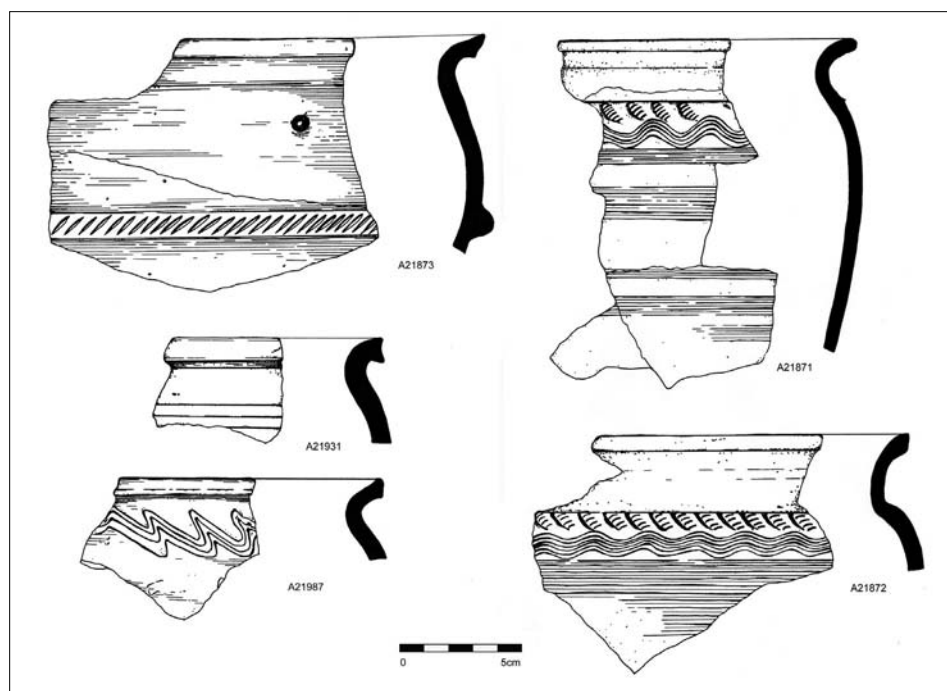
Ve dnech 20. 3. až 24. 3. 2014 byl proveden časově omezený záchranný archeologický výzkum na stavbě „Bytový dům na nám. Dr. E. Beneše 18 a nám. Svobody 1636“. Jednalo se o novostavbu bytového domu v historickém jádru města Holešova (ZM ČR 1:10 000, list 25-31-04, v ploše mezi body určenými koordináty 332:19, 334:19, 335:17 a 332:17 mm od Z:J sekční čáry). Vzhledem k mohutné vrstvě stavební suti a navážek v místě stavby nebyly při skrývce nadložních vrstev zachyceny žádné zjevné archeologické situace. Až při hloubení základových pasů nově budovaného bytového domu bylo odkryto větší množství recentních planýrek a novověkých vrstev, z nichž některé byly fotograficky a kresebně dokumentovány a ovzorkovány. Zachyceno a zdokumentováno bylo i několik zdí (základů původní zástavby) a cihlová podlaha novověkého domu. Veškeré zdokumentované situace časově náleží období 17. až 19. století a je možno je spojovat s novověkým stavebním vývojem města Holešova.

Ulice Smetanovy sady. Novověk. Město. Záchranný výzkum.

V průběhu srpna až října 2014 proběhl na stavbě „Parkoviště u MěÚ Holešov na ul. Smetanovy sady“ (ZM ČR 1:10 000, list 25-31-09, v okolí bodu určeného koordináty 352:371 mm od Z:J sekční čáry) záchranný

Obr. 30. Hulín, „Hřebavec před dráhou“. Výběr materiálu.

Abb. 30. Hulín, „Hřebavec před dráhou“. Materialauswahl.

archeologický výzkum, v jehož průběhu se podařilo prozkoumat a zdokumentovat celkem 2 archeologické situace. Šlo o štětovanou komunikaci a jeden starší základ z kombinovaného zdiva, který byl odkryt pod vrstvou štětu. Komunikaci lze na základě nálezů mincí datovat do první poloviny 20. století, přičemž fungovala snad ještě v 50. letech, jak bylo při studiu pramenů zjištěno z dobové fotografie. Starší základ náleží rámcově novověkému období, nejspíše 18. – 19. století, přičemž linie základu respektuje současnou uliční čáru. Zajímavostí je mramorová deska, druhotně použitá jako schod, zachycená na západní straně základu v prostoru průchodu. Na zbytku odhalené plochy byly zachyceny nad úroveň geologického podloží jen vrstvy recentních návozů, nebo byly možné archeologické situace zcela zničeny vybudováním suterénu původní zástavby.

Miroslav Popelka

Resumé

Holešov (Bez. Kroměříž), nám. Dr. E. Beneše 18 (Platz) und nám. Svobody 1636 (Platz). Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Holešov (Bez. Kroměříž), Smetanovy sady-Straße. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

HULÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Hřebavec před dráhou“. Doba hradištní. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 31. 3. až 13. 5. 2014 byl proveden v trati „Hřebavec před dráhou“ záchranný archeologický výzkum na stavbě „Přeložka Němčického a Svinského potoka – SO 01. Přeložka Němčického potoka – I. etapa“. Jednalo se o zemní práce a terénní úpravy, spojené s pře-

ložkou Němčického potoka západním směrem a jeho svedení do potoka Svinského – tyto práce jsou realizovány v souvislosti s přípravou území pro rozšíření stávající těžby šterkopísků severním směrem od současného těžebního areálu. Lokalita leží severně od místního těžebního areálu v široké akumulaci rovině mezi dvěma menšími, v současnosti regulovanými vodotečemi – Němčickým potokem na východě a Svinským potokem na západě. Přesnější polohu, kde byl výzkum prováděn, lze určit na mapě ZM ČR 1:10 000, list 25-31-07, v linii mezi body určenými koordináty 312:73 a 375:89 mm od Z:J s. č. Nadmořská výška se v této oblasti pohybuje okolo 185 m. Ve zmiňovaném prostoru byly již v minulosti povrchovými sběry D. Kolbingera (2012, 74) doloženy aktivity v období kultury lužických popelnicových polí, v mladší době železné, v době hradištní a také ve středověku. Nálezy z laténského a hradištního období jsou zmiňovány i u J. Bláhy (1974, 15–16) a na nálezy paleolitického stáří z východních partií trati „Hřebavec“ upozornil B. Klíma (1974, 17).

V průběhu záchranného archeologického výzkumu se podařilo v roce 2014 zachytit a prozkoumat celkem 58 archeologických objektů, které lze interpretovat jako pozůstatky části sídliště a zaniklé vesnice. Dva solitérní objekty v západní části prozkoumané plochy náležejí střední době hradištní, jeden objekt, zkoumaný v rámci plochy A, mladší době železné. Mimo to byly zachyceny i stopy osídlení z mladší doby bronzové, reprezentované ojedinělým nálezem keramiky v náplavovém sedimentu. Zbytek prozkoumaných objektů pak náleží zaniklé vesnici mladohradištního až pozdněhradištního období. Mezi prozkoumanými situacemi dominují běžné sídlištní objekty, nadzemní kulové struktury a objekty pravděpodobně výrobního charakteru. Z nálezů lze jmenovat především velké množství keramického materiálu, zvířecích kostí, ale i drobné předměty denní potřeby (obr. 30).